

MAGYARORSZÁG

Nem az a kérdés: tekintélyuralom vagy demokrácia

Magyar Zoltán érdekes előadása a 20. század új berendezkedéseiről, amelyeknek nem kell lemondani a jogállam vívmányairól

Magyar Zoltán, a Pázmány-egyetem jogi karának közgazgatósi professzora, aki, mint emlékeztetés, egyik vezetője volt a bezárt *Táj- és Népkutatató kiállításnak*, tegnap este a *Nemzetpolitikai Társaságban* rendkívül nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott *»Táj- és Népkutatás»* címmel.

Magyar professzor egyórás előadását azzal kezdte, hogy a politikai gondolatok és szenvedélyek előterében az a kérdés áll, hogy *autoriter, vagy demokratikus irányba megyünk-e?* A lenyeg azonban ennél egy rétegtől mélyebben van. A kérdés az, hogy *milyen volt a XIX. század állama és milyennek kell lenni a XX. század államának.*

Az előadó ezután ismertette a XIX. század államát, amelynek az a fő jellemvonása, hogy az állami funkciókat a hatalmát szétválasztotta és a hatalom közül a társadalmi és a hátrétegtől mélyebben van. A kérdés az, hogy milyen volt a XIX. század állama és milyennek kell lenni a XX. század államának.

Az előadó ezután ismertette a XIX. század államát, amelynek az a fő jellemvonása, hogy az állami funkciókat a hatalmát szétválasztotta és a hatalom közül a társadalmi és a hátrétegtől mélyebben van. A kérdés az, hogy milyen volt a XIX. század állama és milyennek kell lenni a XX. század államának.

Az előadó ezután ismertette a XIX. század államát, amelynek az a fő jellemvonása, hogy az állami funkciókat a hatalmát szétválasztotta és a hatalom közül a társadalmi és a hátrétegtől mélyebben van. A kérdés az, hogy milyen volt a XIX. század állama és milyennek kell lenni a XX. század államának.

Az előadó ezután ismertette a XIX. század államát, amelynek az a fő jellemvonása, hogy az állami funkciókat a hatalmát szétválasztotta és a hatalom közül a társadalmi és a hátrétegtől mélyebben van. A kérdés az, hogy milyen volt a XIX. század állama és milyennek kell lenni a XX. század államának.

Három forradalom és Amerika

Magyar Zoltán ezután azt fejtette, hogy a világháború után há-

rom államban forradalom útján valóították meg az államberendezés új rendszereit, először Oroszországban, azután Olaszországban és végül Németországban. Mind a három államban kiküszöbölték a parlamentarizmust és a végrehajtó hatalmak adták meg a tulsúlyt. A törvényhozó hatalomnak megszűnt a befolyása a végrehajtó hatalom bírtokosainak kiváltságására.

— Rendkívül érdekes, — folytatta a professzor — hogy az Amerikai Egyesült Államok alkotmánya *feladati hasonlóságot mutat a forradalmi államokban most megvalósított berendezkedéssel. Az elnöki közvetlenül választja a nép és megtiltja az alkotmány, hogy az elnök által kinevezett kormány tagjai helyettesítsék a törvényhozásban.* Ebből következik, hogy ugyanazt meg lehet valósítani demokratikus formában és autoriter formában. A kérdés tehát nem az, hogy tekintélyuralom, vagy demokrácia, hanem az, hogy erős, vagy gyámoltalan végrehatóság.

Az új berendezések mellett meggyőző érvet szolgáltatnak az eddig elért eredmények.

Jogállam és cselekvés állama

Ha a XIX. század államát egy szóval jellemezni akarjuk, akkor azt mondhatjuk rá, hogy *jogállam*. A XX. század államának jellemzője a *legjobb szó a cselekvés állama*. Ez nem jelent ellentétet, ez nem jelenti azt, hogy a jogállam vívmányairól le kell mondani és azokat fel kell adni. A jogállamot kivivtuk, ezen már túl vagyunk, most az államot a XX. század feladatainak megoldására alkalmazni kell tennünk.

Ezután grafikonokon ismertette Magyar professzor a közgazgatás fejlődését Magyarországon.

— *Nem vagyunk hajlandók beülni egy autóból, amit lakus konstruált. Nem szállunk fel egy repülőgépre, amit lakus épített és vezet. Nem vagyunk hajlandók átmenni egy hidon, amit diletánsok építettek. Éggy a közgazgatástól is elvárjuk, hogy ne diletáns, hanem szakember legyen, mégis ezen a téren semmi sem változott és a kormányzati rendszer má is változatlanul az 1848-as III. tc. alapján áll.*

Az igenek legyőzik a nemet

A megoldás a közgazgatási vezérkar felállításában van, amely nem katonai specialitás, csak a katonaság fedezte fel először. Hozzájárul ehhez, hogy nagy szervezetek vezetése csak a *legjobb szó a cselekvés állama*. Ez nem tudnak, csak egyéni szervek. Ezt az elvet nem lehet diszkreditálni azzal, hogy a *führer* nemet talál-mány.

Ugyanez a helyzet az *Egyesült Államokban* is. Erre a legjobb példa, hogy *Lincoln elnök* egyszer megbeszélést tartott miniszterével. Valamennyi miniszter az elnökkel szemben foglalt állást. Lincoln igen-nel szavazott, a miniszterek nem-mel. Az el-

nök erre kijelentette, hogy az *igenek győztek a nem fölött.*

Három professzor háromszöge

A professzor ezután azt fejtegette, hogy a népet *rendi formában* szervezték meg a forradalmi államok. Ez annyit jelent, hogy az emberek közvetlenül bekapcsolódtak az állam életébe és nem állnak többé idegenül szemben a közgazgatóssal.

Ez nem a világ vége, mint ahogy egyesek érzik, akiknek földjéről, vagy bankbetétjéről van szó. A híressé vált *Táj- és Népkutatató Központ* bezárásával kapcsolatban megállapítottam,

hogy a baj nem ott volt, hogy a kiállítás valami nem volt igaz, hanem hogy minden igaz volt. Egészen új dolog volt, hogy sem a *nagyítókét, sem a nagybirtokot nem kezelte hivatalos titokként a kiállítás*. Nincs vése a világnak, egyszerűen evolúcióról van szó, amelyet meg kell csinálni. A közgazgatásnak egysegeben kell látni az embert, amely *táj- és népkutatást* jelent. Hogy három professzor alkalmi háromszöge nem vált be, az nem meglepő, mert az történt, ami ilyen háromszögekkel általában történni szokott.

Az előadását azzal fejezte be Magyar Zoltán, hogy a közgazgatóssá helyes fejlődésétől kell várni a problémák megoldását.

85.000 pengő értéket akart kivinni a hálókocsi kályhájában egy valuta csempész Háromévi egyháza iréllék

A valutaügységhez mult év őszén névtelen feljelentés érkezett. A feljelentés szerint Heller Lipót gabonakereskedő, román állampolgár, nagyerleki aranyat, értélpapírt és rubinát akar csempészni a magyar határon.

A detektívek Nagykanizsa előtt tel-szálltak az egyik gyorsvonatra és a vámvizsgálat megkezdése után megletetészerűen újabb vizsgálatot tartottak. Megállapították, hogy ezen a vonaton akart Svájcba utazni a névtelen feljelentésben említett Heller Lipót és amikor átvizsgálták a vonatot és a hálókocsit, az egyik kályhában, részint csomagoló- és újságpapírba, részint pedig vászonba burkoltva csaknem 85.000 pengő értéket képviselő különböző aranyérméket, sínaranyat, román értékpapírszelvényeket és tekinélves összeget lejt találtak.

A detektívek nyomban megakadályozták Heller továbbutazását, leszállították a vonatról és visszahozták Budapestre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. Az ügyesség fizetési eszközökkel üzletszerűen elkövetett visszaadós bűntette címén emelt vádat Heller Lipót ellen, akit ma vont felelősségre a bűntető törvényszék, mint uszói rabírórság dr. Dorosy Dezső tanácselnök elnöklésével.

Az ügyesség fizetési eszközökkel üzletszerűen elkövetett visszaadós bűntette címén emelt vádat Heller Lipót ellen, akit ma vont felelősségre a bűntető törvényszék, mint uszói rabírórság dr. Dorosy Dezső tanácselnök elnöklésével.

A törvényszék Heller Lipótot az ország területéről örökre kitéltotta, egyben elrendelte a lefoglalt értékek elkobzását. Az ítélet nem jogerős.

Egymillió kínai katona áll szemben a japánokkal

Tokió, január 21.

Itagaki japán hadügyminiszter a parlamentben kimerítően vázolta a kínai hadjáratot. Kínában a helyzet a következőképpen fest: Kőrülből 170.000 kínai a Peking-Hankau közti vasútvonaltól keletre és a Jangce folyótól északra gerillaharcokra készülődik. A Jangce folyótól délre, a Csangcsa-Nansang közti területen a központi hadsereg körülbelül 300.000 emberre áll. Dél-Kínában Kwantungban keréken 200.000 és Kwangsziban 150.000 kínai táborozik. A kínaiak haderejét körülbelül egymillió főre

lehet becsülni. Kína nyugati és északnyugati része, Moszkva segítségével, teljesen kommunista befolyás alá került.

Felelős szerkesztő:

Dr. MIHÁLYFIERNÓ

Felelős kiadó: DIETZGEN GÁBOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII. kerület, Rákóczi út 54. sz.

Igazgató: hirdetés-, előfizetés-, utazási- és könyvesbolt: VII. kerület, Erzsébet körút 18-20

KIADJA A MAGYARORSZAG NAPILAP R-1

Kéziratot nem örzünk meg és nem adunk vissza

